

26/93

Kontrolní závěr z kontroly využívání finančních prostředků v oblasti odpadového hospodářství (skládky)

Zařazení kontroly využívání finančních prostředků v oblasti odpadového hospodářství (skládky) do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále NKÚ) na II. pololetí 1993 schválilo Kolegium Úřadu dne 28. července 1993 pod pořadovým číslem 26/93.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících z Oblastních odborů NKÚ Beroun, Brno, Olomouc, Ostrava, Třebíč, Zlín, Strakonice, České Budějovice, Tábor, Kutná Hora, Ústí nad Labem, Most, Sokolov a skupina kontrolujících z Odboru životního prostředí a výstavby NKÚ u 92 kontrolovaných osob:

- A. na Ministerstvu životního prostředí (dále jen MŽP), na Územním odboru MŽP Ostrava a na Oblastním inspektorátu České inspekce životního prostředí (dále ČIŽP) v Ústí nad Labem,
- B. na Okresních úřadech (dále jen OkÚ) Břeclav, Hodonín, Brno-venkov, Přerov, Kroměříž, Písek, Klatovy, Havlíčkův Brod, Kolín, Ústí nad Labem, Příbram, Zlín, Uherské Hradiště, Český Krumlov, Tábor, Jindřichův Hradec, Pelhřimov, Teplice, Sokolov, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Opava, Karviná, Třebíč a Žďár nad Sázavou,
- C. na Obecních úřadech (dále jen OÚ) a Městských úřadech (dále jen MěÚ) Lednice, Vranovice, Babice nad Svitavou, Újezd u Brna, Archlebov, Mutěnice, Prosenice, Jistebnice, Boršice u Buchlovic, Vyšší Brod, Křemže, Kamenný Újezd, Krmelín, Doubrava, Magistrát města Ústí nad Labem, Dolní Rychnov, Komňa, Pohořelice, Hulín, Chotěboř, Golčův Jeníkov, Kolín, Brumov-Bylnice, Hluk, Písek, Železná Ruda, Plánice, Karviná, Třebíč, Bílina a Břežová,
- D. u provozovatelů skládek ČEZ, a. s. - Elektrárna Počeradý, Technické služby (dále jen TS) města Bílina, ČEZ, a. s. - Elektrárna Ledvice, TS města Sokolov, ČEZ, a. s. - Elektrárna Tisová, Glavunion, a. s. - záv. Oloví, Teplárna, a. s. - Zlín, MěÚ Luhačovice, ZEVETA, a. s. - Bojkovice, Teplárna, a. s. - Otrokovice, BOPO, a. s. - Třebíč-Borovina, DOMINO, a. s. - Třebíč, SATO, svoz a třídění odpadů Vaníček - Třebíč, TS města Karviná, OZO Ostrava, Sdružení obcí pro hospodaření s odpady Pelhřimov, Centropen Dačice, TS města Příbram, Spolek pro chemickou a hutní výrobu Ústí nad Labem, TS města Kolín, Elektrárna, a. s. - Kolín, KORAMO, s. p. - Kolín, TS města Chotěboř, OÚ Radim, Biopas Kroměříž, s. r. o., Kombyt servis Hulín, Technoplast, a. s. - Chropyně, Moravské teplárny, a. s. - Teplárna Přerov, TS města Přerov, Precheza, a. s. - Přerov, manželé Roblovi - Cvrčovice, firma M. Komfnek - Mutěnice, OÚ Týnec nad Labem.

Kontrolní akce byla zahájena v září 1993 s termínem dokončení v prosinci 1993. Termín dokončení byl prodloužen do ledna 1994 z důvodu dodržení lhůt v námitkovém řízení podle § 27 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

Cílem kontroly bylo prověřit finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu ČR k likvidaci nahromaděných odpadů a asanaci skládek ohrožujících životní prostředí a jejich využívání k dosažení stanovených cílů v ochraně životního prostředí a dodržování právních předpisů upravujících podmínky pro tvorbu příjmů v odpadovém hospodářství a jejich účelné využívání v letech 1992 a 1993.

Podkladem pro kontrolu bylo nenaplnění očekávaných příjmů v roce 1992 v územních rozpočtech a Státním fondu životního prostředí ČR (dále jen SFŽP ČR) z poplatků vybíraných podle zákona č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadů, zjištěné kontrolou bývalého Ministerstva státní kontroly ČR v roce 1993 "Kontrola využívání finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR ...".

Proti kontrolnímu protokolu podalo námitky MŽP a dalších 7 kontrolovaných osob. Námitky byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutím o námitkách podali OkÚ Žďár nad Sázavou a MŽP, které senát NKÚ zamítl a rozhodnutí o námitkách potvrdil.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení Ing. Zdeněk Smělík - předseda, Ing. Josef Pohl a Ing. Zdeněk Rodr. - členové) na svém zasedání, které se konalo dne 31. ledna 1994,

s c h v á l i l usnesením č. 26/93/18
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

A. Ministerstvo životního prostředí ČR

1. tím, že vyhláškou č. 401/1991 Sb., o programech odpadového hospodářství, nestanovilo obsah, rozsah a termín zpracování programu odpadového hospodářství České republiky, nesplnilo povinnost uloženou mu zákonem č. 311/1991 Sb., o státní správě v odpadovém hospodářství, a to v ustanovení § 11 odst. 2 a 3, podle kterého "Programy odpadového hospodářství zpracovávají původci odpadů, okresní úřady a ministerstvo ..." a "Podrobnosti o obsahu a rozsahu programů odpadového hospodářství a termínech jejich zpracování stanoví ministerstvo vyhláškou."
2. čerpáním rozpočtových prostředků a jejich uvolňováním řešitelům projektových úkolů před

splněním smluvních termínů porušilo povinnost "dbát o efektivní využívání rozpočtových prostředků" stanovenou § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 300/1992 Sb., o státní podpoře vědecké činnosti a vývoje technologií, a § 30 odst. 2 vyhl. č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, podle něhož organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je může čerpat pouze "v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním".

O d ů v o d n ě n í :

K bodu 1 a 2

Zpracovat Program odpadového hospodářství ČR (dále jen POH ČR) je povinnost, která MŽP vyplývá z § 2 písm. b) a § 11 odst. 2 a 3 zákona č. 311/1991 Sb., o státní správě v odpadovém hospodářství.

Podle § 11 odst. 3 tohoto zákona mělo MŽP stanovit podrobnosti o obsahu a rozsahu programů odpadového hospodářství (původců odpadů, okresních úřadů a ministerstva) a termínech jejich zpracování vyhláškou. Tuto povinnost stanovilo MŽP pouze původcům odpadů a okresním úřadům ve vyhlášce č. 401/1991 Sb., o programech odpadového hospodářství. Podrobnosti o obsahu a rozsahu zpracování ani termín zpracování POH ČR Ministerstvo životního prostředí nestanovilo.

V době kontroly (říjen 1993) nebyl POH ČR zpracován, ani MŽP nestanovilo termín pro jeho zpracování.

Úkoly týkající se zpracování POH ČR zabezpečuje MŽP především tak, že práce na jeho zpracování byly zahrnuty do Programu péče o životní prostředí (dále jen PPŽP) MŽP pro rok 1993 jako prioritní úkol S 38 "Technické, ekonomické, právní a ekologické podklady pro zpracování koncepce POH ČR". Z vybraných projektů PPŽP pro rok 1993 řeší problematiku odpadů 32 projekty, které byly řešitelům zaplacený v době, kdy nebyly známy skutečně vynaložené náklady a nebyly splněny předměty smluv. Celkem bylo takto řešitelům vyplaceno 8,790 mil. Kč ke dni 2. 11. 1993.

Rada vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoje technologií ve svém stanovisku ze dne 12. 7. 1993 vyslovila souhlas s financováním navržených projektů PPŽP MŽP pro rok 1993. Současně konstatovala, že téměř 25 % z těchto projektů PPŽP nespadá do oblasti vědy a vývoje technologií (představují částku cca 20-25 mil. Kč) a nelze je hradit z prostředků vyčleněných pro tuto činnost. Jde především o projekty z tematických okruhů, do nichž spadá řešení odpadů. Ve stanovisku je konstatováno, že projekty mají charakter pohledů, posuzování, zpracování podkladů, poradenství, úvah, vydávání knih apod., které zabezpečují drobné soukromé firmy bez experimentálního zázemí.

Kromě projektů zahrnutých do PPŽP souvisejí se zpracováním POH ČR i výzkumné práce zadávané řešitelům Odborem odpadů MŽP v rámci projektové činnosti odboru. K 18. 10. 1993 byly Odborem odpadů uzavřeny smlouvy za rok 1993 v celkové hodnotě 2,562 mil. Kč.

V některých případech byla věcná problematika zadávána a řešena duplicitně jak v rámci projektů PPŽP, tak v rámci projektů zadávaných přímo Odborem odpadů. V osmi namátkově zjištěných případech byla stejná věcná problematika řešena jak v rámci PPŽP, tak v rámci projektů zadávaných přímo Odborem odpadů MŽP.

Dále bylo zjištěno, že u projektů PPŽP pro rok 1993 byly Ministerstvem životního prostředí předloženy na Ministerstvo financí (dále jen MF) smlouvy s požadavkem o uvolnění finančních prostředků ze státního rozpočtu v celkové částce 89,592 mil. Kč a že na základě toho MF uvolnilo a vyplatilo řešitelům ke dni 2. 11. 1993 celkem 88,438 mil. Kč. Tyto prostředky nebyly poskytovány na základě skutečně vynaložených nákladů při plnění předmětů smluv, jak to požadují shora citovaná ustanovení zákona č. 300/1992 Sb. a vyhlášky č. 205/1991 Sb. a jak to ukládají Podmínky k čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu 1993 z kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen VPS) na financování výzkumných projektů rozvoje vědy a technologií, vydané MF pod č. j. 113/26 843/93 ze dne 26. 4. 1993.

Uvedená zjištění ukazují, že MŽP porušilo povinnost dbát o efektivní využívání rozpočtových prostředků stanovenou v citovaných zákonných předpisech. Tímto porušováním povinností je zjevně ovlivněna i skutečnost, že MŽP dosud nesplnilo povinnost zpracovat Program odpadového hospodářství ČR, jak mu to ukládá § 2 písm. b) a § 11 odst. 2 zákona č. 311/1991 Sb., o státní správě v odpadovém hospodářství. Program odpadového hospodářství České republiky je podstatným chybějícím článkem v systému programů odpadového hospodářství.

B. Okresní úřady

1. a) OkÚ Brno-venkov, Přerov, Zlín, Uherské Hradiště, Tábor a Třebíč porušily ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, podle kterého

"Správní orgány jsou povinny svědomitě a odpovědně se zabývat každou věcí, která je předmětem řízení, vyřídit ji včas a bez zbytečných průtahů a použít nejvhodnějších prostředků, které vedou ke správnému vyřízení věci."

a § 71 odst. 1 téhož zákona, podle kterého

"Nesplní-li účastník řízení ve stanovené lhůtě dobrovolně povinnost uloženou mu rozhodnutím, které je vykonatelné, jejich výkon se provede."

b) OkÚ Český Krumlov porušil ustanovení § 49 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., podle kterého

“... je správní orgán povinen rozhodnout ve věci do 30 dnů od zahájení řízení; ve zvláště složitých případech rozhodne nejdéle do 60 dnů; ... Nemůže-li správní orgán rozhodnout do 30, popřípadě do 60 dnů, je povinen o tom účastníka řízení s uvedením důvodu uvědomit.”

2. OkÚ Hodonín, Brno-venkov, Kroměříž, Kolín, Ústí nad Labem, Tábor, Jindřichův Hradec, Pelhřimov, Teplice, Sokolov, Nový Jičín, Přerov nezajistily a OkÚ Uherské Hradiště porušily ustanovení § 12 odst. 4 zákona č. 311/1991 Sb., o státní správě v odpadovém hospodářství, podle kterého

“Pokuty uložené okresním úřadem jsou příjmem rozpočtu okresního úřadu, který zajistí účelové využití tohoto příjmu v odpadovém hospodářství okresu.”

O d ů v o d n ě n í:

K bodu 1a

Přestože v letech 1992 a 1993 uložily OkÚ Hodonín, Brno-venkov, Přerov, Kroměříž, Kolín, Ústí nad Labem, Zlín, Uherské Hradiště, Tábor, Jindřichův Hradec, Teplice, Sokolov, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Opava a Třebíč podle § 7 odst. 6 zákona č. 311/1991 Sb. cca 80 pokut v celkové výši 7,427 mil. Kč za porušení povinností stanovených zákonem č. 238/1991 Sb., o odpadech, bylo do doby kontroly zapláceno pouze 2,682 mil. Kč.

OkÚ Sokolov vymáhal ze 6 uložených pokut jednu (5 pokut bylo již zapláceno) a OkÚ Přerov z neuhrazených pokut ve výši 340 tis. Kč vymáhal jednu pokutu ve výši 150 tis. Kč. OkÚ Brno-venkov, Přerov, Zlín, Uherské Hradiště, Tábor a Třebíč nepřistoupily k výkonu rozhodnutí o pokutách vůbec. Celkem zůstávají nevykonaná rozhodnutí o pokutách v celkové výši 4,325 mil. Kč. Tato nečinnost neodůvodněně opožďuje příjmy určené zákonem č. 311/1991 Sb. k účelovému využití v odpadovém hospodářství okresů. OkÚ tím porušily ustanovení § 3 odst. 3 a § 71 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb.

K bodu 1b

OkÚ Český Krumlov dne 18. 6. 1992 uložil pokutu firmě ANTIKVA Nová Včelnice ve výši 1 mil. Kč. Proti rozhodnutí se firma odvolala k MŽP. Územní odbor MŽP České Budějovice dne 5. 10. 1992 odvolání vyhověl, napadené rozhodnutí v plném rozsahu zrušil a vrátil prvoinstančnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí pro právní vady.

Uvedené ustanovení § 49 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. porušil OkÚ Český Krumlov tím, že do doby kontroly ve věci nerozhodl, ani o tom účastníka řízení s uvedením důvodů neuvědomil. Pokuta ve výši 1 mil. Kč nebyla dosud uhrazena. I v tomto případě jde o neodůvodněné opoždění příjmu určeného k využití v odpadovém hospodářství okresu.

K bodu 2

Bylo zjištěno, že do doby kontroly obdržely OkÚ Hodonín, Brno-venkov, Kroměříž, Kolín, Ústí nad Labem, Uherské Hradiště, Tábor, Jindřichův Hradec, Pelhřimov, Teplice, Sokolov, Nový Jičín a Přerov zaplacené pokuty v odpadovém hospodářství v celkové výši 2,032 mil. Kč.

Podle ustanovení § 12 odst. 4 zákona č. 311/1991 Sb. uvedené OkÚ nezajistily účelové využití tohoto příjmu v odpadovém hospodářství a prostředky ponechaly nevyužitě na účtech OkÚ.

OkÚ Uherské Hradiště porušil ustanovení § 12 odst. 4 zákona č. 311/1991 Sb. tím, že prostředky získané pokutou ve výši 54 tis. Kč použil mimo odpadové hospodářství.

C. Obecní (městské) úřady

MěÚ Kolín porušil ustanovení § 71 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, podle kterého *“Nesplní-li účastník řízení ve stanovené lhůtě dobrovolně povinnost uloženou mu rozhodnutím, které je vykonatelné, ... jejich výkon se provede.”*

a ustanovení § 72 odst. 1 téhož zákona, podle kterého

“Výkon rozhodnutí se provádí ... z podnětu správního orgánu, který v prvním stupni vydal rozhodnutí, ... Pokud tento orgán není sám k výkonu rozhodnutí oprávněn, postoupí věc orgánu příslušnému podle § 73.”

O d ů v o d n ě n í:

Přestože MěÚ Kolín uložil (22. 3. 1993) pokutu v celkové výši 200 tis. Kč podle § 9 odst. 2 zákona č. 311/1991 Sb., nebyla do doby kontroly (listopad 1993) zaplácena.

Ukládání pokut upravuje ustanovení § 12 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech. Podle ustanovení § 14 tohoto zákona se vztahují na řízení podle tohoto zákona, není-li výslovně stanoveno jinak, obecné předpisy o správním řízení (zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení).

V rozporu s § 71 odst. 1 a § 72 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb. MěÚ Kolín výkon uložené pokuty ve výši 200 tis. Kč neprovedl.

D. Provozovatelé skládek

1. KORAMO, s. p. - Kolín, Elektrárna, a. s. - Kolín, OÚ Archlebov, OÚ Újezd u Brna, OÚ Babice nad Svitavou, OÚ Vranovice, OÚ Lednice, OÚ Komňa, ZEVETA, a. s. - Bojkovice, MěÚ Hluk, MěÚ Plánice, OÚ Vyšší Brod a dalších cca 250

provozovatelů skládek v okresech: Frýdek-Místek, Nový Jičín, Opava, Karviná, Teplice, Zlín, Uherské Hradiště, Příbram, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Klatovy, Hodonín, Břeclav porušily § 3 odst. 1 a 3 zákona č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadů, podle kterého

“Provozovatel skládky je povinen samostatně vypočítat poplatek pro každou skládku a oznámit inspekci písemně tento výpočet do 15. února, případně do konce kalendářního čtvrtletí, v němž byla zahájena činnost skládky. Součástí oznámení jsou údaje nutné pro stanovení výše poplatku podle skutečností uplynulého roku ...”

“Provozovatel skládky platí poplatek podle vlastního výpočtu zálohově ve čtvrtletních splátkách, ...”

Současně porušily § 8 odst. 1 a 2 písm. a) a c) zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech, podle kterého

“K provozování zařízení ke zneškodňování odpadů je třeba souhlasu příslušného orgánu státní správy ...”

“Provozovatel je při provozování zařízení ... povinen

a) zneškodňovat odpady podle odsouhlaseného provozního řádu ...

c) vést evidenci o množství, druhu a původu odpadů převzatých ke zneškodňování, ...”

2. MěÚ Luhačovice, Teplárna, a. s. - Otrokovice, Teplárna, a. s. - Zlín, DOMINO, a. s. - Třebíč, BOPO, a. s. - Třebíč-Borovina, TS města Příbram, TS města Sokolov porušily § 3 odst. 1 zákona č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadů, podle kterého

“Provozovatel skládky je povinen samostatně vypočítat poplatek pro každou skládku a oznámit inspekci písemně tento výpočet ... Součástí oznámení jsou údaje nutné pro stanovení výše poplatku podle skutečností ...”

3. Teplárna, a. s. - Otrokovice, OÚ Týnec nad Labem, ČEZ, a. s. - Elektrárna Tisová, Technoplast, a. s. - Chropyně, Moravské teplárny, a. s. - Teplárna Přerov, Precheza Přerov, ČEZ, a. s. - Elektrárna Počeradky, MěÚ Luhačovice, MěÚ Brumov-Bylnice, Teplárna, a. s. - Zlín, DOMINO, a. s. - Třebíč, firma M. Komínek - Mutěnice, TS města Bílina, Spolek pro chemickou a hutní výrobu Ústí nad Labem, MěÚ Železná Ruda, MěÚ Golčův Jeníkov, Glavunion, a. s. - záv. Oloví, BOPO, a. s. - Třebíč-Borovina, manželé Roblovi - Cvrčovice č. 166 (okres Břeclav), TS města Sokolov, OÚ Kamenný Újezd, TS města Karviná porušily § 3 odst. 3 zákona č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadů, podle kterého
- “Provozovatel skládky platí poplatek podle vlastního výpočtu zálohově ve čtvrtletních splátkách, rovných čtvrtině poplatku za uplynulý kalendářní rok, vždy do 25 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí.”*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu 1

Uvedené ustanovení § 3 zákona č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadů, provozovatelé porušili tím, že neoznámili inspekci písemně výpočet pro každou skládku podle odst. 1. V návaznosti na tuto skutečnost jim nebyly inspekci vyměřeny příslušné poplatky za rok 1992 podle odst. 2 a ani v roce 1993 neplatili poplatky podle § 3 odst. 3 tohoto zákona.

Současně porušili povinnosti provozovatelů skládek podle § 8 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech. K provozování skládek nemají souhlas příslušného orgánu státní správy, nemají odsouhlasený provozní řád a nevedou řádnou evidenci. Jmenovitě jde o tyto provozovatele skládek:

– Koramo, s. p. - Kolín je původcem 2 300 t odpadů za rok ze septiků a žump (kategorie N). Pro tyto odpady nemá zajištěn způsob zneškodňování nebo jiné využití podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 238/1991 Sb. K ukládání těchto odpadů využívá neoprávněně prostor u slečových rybníků bez souhlasu orgánu státní správy a souhlasu k nakládání s nebezpečným odpadem (poplatky za uložení odpadů kategorie N představují za rok 1992 a za I. až III. čtvrtletí 1993 částku celkem 14,806 mil. Kč);

– Elektrárna, a. s. - Kolín, skládka škváry v lokalitě “Hanín”. Na skládku bylo v roce 1992 uloženo 5 339 t škváry, v roce 1993 2 561 t (poplatky za uložení odpadů kategorie Z představují za rok 1992 a za I. až III. čtvrtletí 1993 částku 1,722 mil. Kč);

– OÚ Archlebov (okres Hodonín), skládka tuhého komunálního odpadu (dále jen TKO) “Bohutská”. Na skládku bylo uloženo 270 t TKO za rok 1992;

– OÚ Újezd u Brna (okres Brno-venkov), skládka TKO v lokalitě “Bratčice”. Na skládku bylo uloženo 250 t odpadů za rok 1992 podle zpracovaného POH;

– OÚ Babice nad Svitavou (okres Brno-venkov), skládka TKO “Pod statkem”;

– OÚ Vranovice (okres Břeclav), skládka TKO “Hliněk”. Na skládku bylo uloženo 2 657 t odpadů za rok 1992 podle zpracovaného POH;

– OÚ Lednice (okres Břeclav), skládka TKO “Nejdecká pískovna”. Skládka se nachází v chráněné krajinné oblasti Pálava. Na skládku byla uložena 661 t odpadů za rok 1992 podle zpracovaného POH. Protože není vedena evidence, nelze uvést přesné množství uloženého odpadu;

– OÚ Komňa (okres Uherské Hradiště), skládka inertního odpadu v lokalitě “Panská” (katastrální území Komňa);

- ZEVETA, a. s. - Bojkovice, skládka průmyslového odpadu v lokalitě "II. údolí". Na skládku byly uloženy 72 t inertního materiálu za rok 1992;
  - MěÚ Hluk (okres Uherské Hradiště), skládka TKO v lokalitě "Hlinišť";
  - MěÚ Plánice (okres Klatovy), skládka v lokalitě "Lazec-Na boučku";
  - OÚ Vyšší Brod (okres Český Krumlov), skládka TKO, která se nachází v katastrálním území obce (dále k. u.). OÚ neoznámil ve stanoveném termínu podle § 3 odst. 1 zákona č. 62/1962 Sb. výpočet poplatků pro tuto skládku. Ke dni kontroly neměl inspekci poplatek za rok 1992 vyměřen a poplatky neplatí;
  - u dalších 250 provozovatelů skládek v okresech Frýdek-Místek (2), Nový Jičín (18), Opava (11), Karviná (3), Teplice (7), Zlín (22), Uherské Hradiště (23), Příbram (5), Třebíč (49), Žďár nad Sázavou (65), Klatovy (34), Hodonín (6), Břeclav (5) bylo zjištěno a na příslušných oblastních inspektorátech ČIŽP ověřeno (podle seznamů vydaných rozhodnutí příslušných oblastních inspektorátů ČIŽP a seznamů provozovatelů skládek, které jsou součástí POH okresů), že porušili § 3 odst. 1 a 3 zákona č. 62/1992 Sb. tím, že za uložení odpadů neplatili v roce 1992 ani v roce 1993 do doby kontroly žádné poplatky;
- K bodu 2
- Provozovatelé skládek v písemném oznámení inspekci neuvedli údaje nutné pro stanovení výše poplatků podle skutečnosti ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 62/1992 Sb. Jde o tyto provozovatele skládek:
- MěÚ Luhačovice, skládka "Losky". V oznámení o poplatcích za uložení odpadů za rok 1992 uplatnil chybný výpočet poplatku o sazbu I. Poplatek byl rozhodnutím ČIŽP Olomouc ze dne 18. 4. 1993 (v rozporu s § 4 odst. 1 zákona č. 62/1992 Sb.) vyměřen v celkové výši 80 988 Kč (40 494 Kč sazba I a 40 494 Kč sazba II), přestože plátcem i příjemcem poplatku sazby I je obec. Dále v oznámení neuvedl údaj o množství odpadů podle skutečnosti;
  - Teplárna, a. s. - Otrokovice, skládka odkaliště v k. ú. obcí Bělov a Nová Dědina. V oznámení inspekci uvedla chybně údaj o množství odpadů za rok 1992 (škvára a struska z uhlí) 2 247 t místo 2 427 t. Poplatek byl inspekci vyměřen na základě chybného údaje, a tím došlo k jeho snížení o částku 7 200 Kč;
  - Teplárna, a. s. - Zlín, skládka popílku a škváry v k. ú. města Zlín. Byl zjištěn rozdíl mezi vykazovaným množstvím odpadů podle výpočtu Teplárny a evidencí přepravovaného množství odpadů za rok 1992. Skládka není vybavena zařízením umožňujícím kontrolu hmotnosti v rozporu s ustanovením § 7 odst. 6 nařízení vlády ČR č. 513/1992 Sb.;
  - DOMINO, a. s. - Třebíč, skládka kalů v k. ú. Ptáčov. Za rok 1992 vykázala o 6 t odpadů méně, než odpovídá skutečnosti. Tím došlo ke snížení výše poplatku za rok 1992;
  - BOPO, a. s. - Třebíč-Borovina, skládka "Řípsková zmola". Za rok 1992 vykázala o 38,2 t nebezpečného a zvláštního odpadu méně. Tím došlo za rok 1992 ke snížení poplatku o částku 200 345 Kč;
  - TS města Příbram, skládka TKO "Květná". Zjištěno nižší vykazování odpadů oproti evidenci o 368 t TKO a o 1 433 t odpadů kategorie ostatní. Snížení poplatku za rok 1992 představuje částku 31 590 Kč;
  - TS města Sokolov, městská skládka v bývalém dolu Silvestr. Zjištěno nižší vykazování odpadů oproti evidenci. Kontrolou bylo zjištěno, že za červen až září 1992 byly vypočteny a inspekci oznámeny poplatky nižší o částku 85 958 Kč.
- K bodu 3
- Povinnost platit poplatek zálohově ve čtvrtletních splátkách vždy do 25 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí porušili podle § 3 odst. 3 zákona č. 62/1992 Sb. provozovatelé skládek:
- Teplárna, a. s. - Otrokovice, skládka odkaliště v k. ú. obcí Bělov a Nová Dědina. Na zálohách v roce 1993 zaplatila za I. až III. čtvrtletí o 1 075 320 Kč méně, než stanoví zákonná povinnost;
  - OÚ Týnec nad Labem, skládka "Na Štajnbuchu". V roce 1993 zálohy poplatku sazba II za ukládání odpadů až do dne kontroly nezaplatil. Nezaplacené zálohy za I. až III. čtvrtletí 1993 představují částku 11 374 Kč;
  - ČEZ, a. s. - Elektrárna Tisová, skládka odkaliště Silvestr, skládka aditivovaného popílku Silvestr a skládka pevného odpadu Silvestr. Skládka odkaliště Silvestr - za I. a II. čtvrtletí roku 1993 bylo provozovatelem zaplacen o 4 177 018 Kč méně, než stanoví zákonná povinnost. Skládka aditivovaného popílku - ve stanovené lhůtě nebyly provozovatelem vyrovnány zaplacené zálohy splátek s výší splátek odpovídající rozhodnutí inspekce. Za I. a II. čtvrtletí 1993 bylo zaplacen o 151 200 Kč méně, než stanoví zákonná povinnost. Pro skládku pevného odpadu Silvestr nevydala ČIŽP rozhodnutí o výši poplatku za rok 1992 podle § 3 odst. 2 zákona č. 62/1992 Sb. Provozovatel nedodržel ustanovení § 5 odst. 2 tohoto zákona tím, že v roce 1992 neuhradil zálohy;
  - Technoplast Chropyně, skládka průmyslových odpadů v k. ú. Vlčí doly. Provozovatel skládky nahlásil inspekci výpočet poplatků podle § 3 odst. 1 zákona č. 62/1992 Sb. ČIŽP Olomouc v rozporu s § 3 odst. 2 tohoto zákona rozhodnutí o výši poplatku za rok 1992 do doby kontroly nevydala. Provozovatel platil po-

- platky v sazbě I v rozporu s § 4 odst. 1 přímo obci Věžky (celkem 33 792 Kč) a ne příslušnému finančnímu úřadu. Nezaplacené poplatky za rok 1992 představují částku cca 738 880 Kč;
- Moravské teplárny, a. s. - Teplárna Přerov, skládka popelovin. Na zálohách za I. a II. čtvrtletí 1993 bylo zaplacen o 238 215 Kč méně, než stanoví zákonná povinnost;
  - Precheza Přerov, skládka průmyslového odpadu. ČIŽP Olomouc za rok 1992 podle § 3 odst. 2 poplatků za uložení odpadů do doby kontroly nevyměřila (přerušeno správním řízením). Provozovatel zaplatil na zálohách za rok 1992 poplatky dle sazby I. Poplatky dle sazby II za rok 1992 ani zálohy v roce 1993 podle § 3 odst. 3 zákona č. 62/1992 Sb. nezaplatil;
  - ČEZ, a. s. - Elektrárna Počeradý, skládka a odkaliště strusky a popílku. V roce 1993 nedoplatila zálohy za I. a II. čtvrtletí ve výši 16 155 890 Kč. Ke dni 19. 10. 1993 nebyl nedoplatek záloh zaplacen;
  - Provozovatelé skládek MěÚ Luhačovice, MěÚ Brumov-Bylnice, Teplárna, a. s. - Zlín, DOMINO, a. s. - Třebíč, firma M. Kománek - Mutěnice (okres Hodonín), TS města Břiliny, Spolek pro chemickou a hutní výrobu Ústí nad Labem a MěÚ Železná Ruda v roce 1993 poplatky ve stanovených termínech v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 62/1992 Sb. neplatili;
  - MěÚ Golčův Jeníkov, skládka "Mastná Bába-Římovice". Za rok 1993 nezaplatil za I. až III. čtvrtletí celkem 29 214 Kč, jak stanoví zákonná povinnost;
  - Glavunion, a. s. - záv. Oloví, skládka v katastru obce Dolní Rychnov. Za rok 1992 zaplatil o 43,90 Kč méně oproti rozhodnutí ČIŽP, rozdíl nebyl vypořádán. V roce 1993 zaplatil za I. až III. čtvrtletí o 60 066 Kč více, než stanoví zákonná povinnost. Poplatky nebyly placeny v zákonem stanovených termínech;
  - BOPO, a. s. - Třebíč-Borovina, skládka "Řířpovská zmola". Provozovatel zaplatil zálohu za I. a II. čtvrtletí 1993 o 295 350 Kč nižší, než je zákonná povinnost;
  - Firma manželů J. Robla a L. Roblové - Cvrčovice č. 166 (okres Břeclav), skládka TKO "Smolín". Oblastním inspektorátem ČIŽP Brno byl vyměřen poplatek za rok 1992 (č. j. 396/2/93 ze dne 9. 2. 1993) v celkové výši 92 468 Kč. Ke dni kontroly z uvedené částky bylo na účet Finančního úřadu Mikulov uhrzeno pouze 12 996 Kč. Zbývající část poplatku ve výši 79 472 Kč nebyla uhrzena;
  - TS města Sokolov, městská skládka v bývalém dolu Silvestr. Skutečně provozovatelem zaplacené poplatky za uložení odpadů v roce 1992 jsou o 17 334 Kč vyšší, než částka uvedená v rozhodnutí ČIŽP Plzeň. Do ukončení kontroly nebyl rozdíl v neprospěch provozovatele vypořádán. V roce 1993 bylo za I. a II. čtvrtletí zaplacen o 1 166 236 Kč více, než stanoví zákonná povinnost;
  - OÚ Kamenný Újezd, skládka TKO "Bartochovo". Na zálohách v roce 1993 v sazbě II bylo zaplacen provozovatelem za I. až III. čtvrtletí o 55 329 Kč více, než stanoví zákonná povinnost. Provozovatel nepožádal příslušný finanční úřad o vrácení přeplatku, ani finanční úřad tuto částku nevrátil;
  - TS města Karviná, městská skládka. V roce 1993 na zálohách za I. až III. čtvrtletí zaplatily celkem o 645 759 Kč méně, než stanoví zákonná povinnost;
- Uvedení provozovatelé skládek za uložení odpadů na skládkách v rozporu s § 3 zákona č. 62/1992 Sb. buď poplatky neplatí vůbec, nebo se snaží jejich výši, závislou na množství a kategorii ukládaných odpadů, co nejvíce snižovat. Poplatky neplatí v zákonem stanovených termínech ani ve výši stanovené v rozhodnutích inspekce.
- #### E. Další zjištění v rámci provádění kontroly
- a) Zjištěný postup u provozovatelů skládek (část D závěru), který je v rozporu se zákonem č. 62/1992 Sb., je umožněn i tím, že inspekce porušuje stanovené povinnosti, a to především ustanovení § 3 odst. 2 a 5 tohoto zákona. Vydává rozhodnutí o vyšší poplatků i bez prověření údajů uvedených v oznámeních. Dokladují to porušení uvedená v části D bodu 2 závěru. Provozovatelům skládek za neplnění povinností uvedených v § 3 odst. 1 a 3 tohoto zákona ukládá inspekce pokuty pouze v ojedinělých případech.
- V toku finančních prostředků - od provozovatelů skládek, plátců poplatků podle § 3, k příjemcům podle § 4 zákona č. 62/1992 Sb. (poplatky stanovené podle sazby I jsou příjmem rozpočtu obce, v jejímž územním obvodu se skládka nachází; zvýšení poplatků o sazbu II je příjmem Státního fondu životního prostředí ČR) - hrají významnou roli příslušné finanční úřady. Jejich nedostatečnou činností se v mnoha případech zaplacené poplatky k oprávněným příjemcům nedostaly. Zjištěno u obecních úřadů a Státního fondu životního prostředí ČR; potvrzují to současně i výše uvedená porušení platebních povinností provozovateli skládek.
- Finanční úřady nedodržují Ministerstvem financí stanovený "Postup při dělení správě poplatků a pokut", č. j. 101/54 210/92 ze dne 5. 10. 1992. Především nezajišťují řádné vybírání záloh v zákonné výši a dalších platebních povinností vyplývajících z rozhodnutí inspekce. Vyinkasované částky nepřevádějí měsíčně ve shodě s jejich rozpočtovým určením oprávněným příjemcům, ani ve výši zákonné platební povinnosti. Do 70 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí nezasiílají příslušnému oblastnímu inspektorátu ČIŽP úplnou sestavu povinných

subjektů s údaji o době a částce splnění platebních povinností ani případy, kdy povinný subjekt svoji platební povinnost vůbec nesplnil.

- b) ČIŽP, oblastní inspektorát Ústí nad Labem, při vydání rozhodnutí o poplatku za rok 1992 podle § 3 odst. 2 zákona č. 62/1992 Sb. u ČEZ, a. s. - Elektrárna Ledvice změnil zařazení ukládaného odpadu (popílku) z kategorie ZN do kategorie Z. Změnu kategorie provedl na základě stanoviska MŽP č. j. PG/395/00/298/93 ze dne 2. 3. 1993, ale v rozporu s "Opatřením Federálního výboru životního prostředí" ze dne 1. 8. 1991 vydaným v částce 69 Sb., kterým byla vyhlášena Kategorizace a

katalog odpadů. Změnu kategorie může provést podle § 1 odst. 3 nařízení vlády ČR č. 513/1992 Sb. pouze příslušný orgán státní správy, kterým je v tomto případě OkÚ Teplice, nikoliv ČIŽP.

Rozdíl plateb mezi kategorií ZN uvedenou ve schváleném POH ČEZ, a. s. - Elektrárny Ledvice rozhodnutím OkÚ Teplice a kategorií Z rozhodnutím ČIŽP rozhodnutím o výši poplatku za ukládání odpadů za rok 1992 podle zákona č. 62/1992 Sb. představuje zkrácení finančních prostředků vybraných na základě zákona č. 62/1992 Sb. o částku 89,316 mil. Kč.